

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๙/๒๕๕๗

นายไพฑูริย์ นิติตะวัน สมาชิกวุฒิสภา

ผู้ร้อง

และคณะ รวม ๒๘ คน

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

ผู้ถูกร้อง

รธน. มาตรา ๑๘๑ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) มาตรา ๒๖๖ (๒) และ (๓) มาตรา ๒๖๘ และ มาตรา ๒๖๙

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) กำหนดให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อกระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๒๖๗ มาตรา ๒๖๘ หรือมาตรา ๒๖๙ และโดยที่มาตรา ๒๖๖ (๒) และ (๓) เป็นบทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์เพื่อเป็นหลักประกันแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐจากการถูกแทรกแซงทางการเมือง เว้นแต่เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๘ ให้นำหลักการดังกล่าวไปใช้บังคับแก่นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในฐานะฝ่ายบริหารด้วย เพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ การที่ผู้ถูกร้องเข้าไปมีส่วนกระทำการเกี่ยวข้องกับการโยกย้ายนายถวิล เปลี่ยนศรี พ้นจากตำแหน่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ไปดำรงตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ฝ่ายข้าราชการประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี โดยการโยกย้ายดังกล่าวประสงค์ให้ตำแหน่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติว่างลงเพื่อย้ายพลตำรวจเอก วิเชียร พงษ์โพธิ์ศรี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติขณะนั้น มาดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติแทน อันจะทำให้ตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติว่างลงเพื่อเปิดโอกาสให้สามารถแต่งตั้งพลตำรวจเอก เปรี้ยวพันธ์ ดามาพงศ์ เครือญาติของผู้ถูกร้องขึ้นดำรงตำแหน่งแทน จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นนายกรัฐมนตรีเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง และของผู้อื่น ในเรื่องการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน หรือการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง เหตุผลตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างมายังไม่เพียงพอให้ฟังได้ว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ราชการตามนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา เป็นการดำเนินการอย่างเร่งรีบไม่เป็นไปตามการปฏิบัติราชการตามปกติ กรณีต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๘ ประกอบ มาตรา ๒๖๖ (๒) และ (๓) อันมีผลทำให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) และผู้ถูกร้องไม่อาจอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๑ ได้

ย่อโดย นายศรชัย อำนวย
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการพิเศษ

นางสาวปิยดา บุญเรืองขาว
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๑

หมายเหตุ

- คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นการอ้างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐